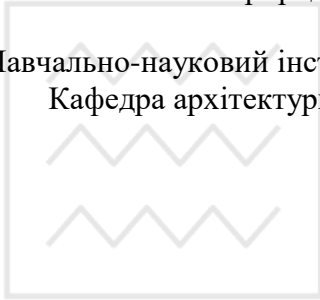


Міністерство освіти і науки України  
Національний університет водного господарства та  
природокористування

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури  
Кафедра архітектури та середовищного дизайну



**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

Проректор з науково-педагогічної,  
методичної та виховної роботи

О.А. Лагоднюк

“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2016 р.

**03-07-02**

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**“КРИТИКА СУЧАСНИХ  
АРХІТЕКТУРНИХ ТЕОРІЙ”**

спеціальність 191 Архітектура та містобудування

Робоча програма для студентів з навчальної дисципліни «Критика сучасних архітектурних теорій» за спеціальністю спеціальність 191 Архітектура та містобудування. Рівне: НУВГП, 2016. - 18 с.

Розробники: П.А. Ричков, професор, доктор архітектури, професор кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП;  
Н.В. Лушнікова, доцент, канд.техн.наук, доцент кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри архітектури та середовищного дизайну

Протокол від «30» серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ О.Л. Михайлишин

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування

Протокол від «30» серпня 2016 року № 1

Голова науково-методичної комісії \_\_\_\_\_ О.Л. Михайлишин

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 19 Архітектура	Вибір вищого навчального закладу
Модулів – 3	Спеціальність 191 Архітектура та містобудування	Рік підготовки
Змістових модулів – 3		5й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: реферат, критичне есе		Семестр
Загальна кількість годин – 90		10-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента –4	Рівень вищої освіти: магістр	18 год
		Практичні
		18 год
		Самостійна робота
		54 год
		Індивідуальні завдання:
		-
		Вид контролю: екзамен

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): 40% до 60%.

## **Мета та завдання навчальної дисципліни**

Мета даної дисципліни полягає у формуванні аналітичного та критичного ставлення до основних засад архітектурної творчості в рамках сучасної архітектурної та містобудівної ситуації, а також у з'ясуванні специфіки творчої роботи архітектора у взаємодії із іншими творчими спеціальностями.

**Завдання** початкової дисципліни – ознайомлення студента із основними теоретичними засадами сучасної архітектури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- історичні витоки сучасних архітектурних концепцій та теорій;
- понятійно-термінологічний апарат, дотичний до сучасної теорії архітектури;
- типологічні особливості архітектурних теорій;
- основні концептуальні спрямування в новітній архітектурній практиці;
- зміст і особливості ідейних та творчих позицій провідних майстрів новітньої світової та вітчизняної архітектури.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти**:

- визначати сутність та критично оцінювати ідейно-творчий зміст різноманітних теоретичних та творчих концепцій архітектури;
- застосовувати теоретичні положення в проектній діяльності для оптимального вирішення творчих завдань;
- визначати цілі та шляхи створення власного арсеналу формотворчих засобів в різних проектних ситуаціях;
- на основі отриманих знань та у взаємодії з теоретичними положеннями суміжних дисциплін приймати обґрунтовані, раціональні та оригінальні проектні рішення, формуючи власний погляд на творчі процеси.

## 2.Програма навчальної дисципліни,

### **МОДУЛЬ 1. Витоки та основні засади критики архітектурних теорій. Теоретичні концепції архітектури 1-ї половини ХХ ст.**

**Змістовий модуль 1. Основні засади критики сучасних архітектурних теорій.**

**Тема 1. Критика як галузь архітектурознавства.** Понятійно-термінологічний апарат теорії та критики архітектури. Предмет, метод та специфіка критики архітектурних теорій. Функції та основні види (типологія) критики архітектурних теорій.

**Тема 2. Витоки сучасних архітектурних та містобудівних теорій.** Трактат Вітрувія «Десять книг про архітектуру». Архітектурні трактати доби Відродження. Теоретичні праці доби бароко та класицизму. Архітектурний історизм. Містобудівні концепції ХІХ ст.: Камілло Зітте.

**Змістовий модуль 2. Теоретичні концепції архітектури і містобудування 1-ї половини ХХ ст.**

**Тема 3. Формування основ сучасної архітектури на зламі століть.** Зародження модернізму. Функціоналізм в працях Л. Саллівена. Футуризм А. Сант-Еліа. Містобудівні концепції Е. Говарда (місто-сад) та Т. Гарньє (промислове місто).

**Тема 4. Теоретичні концепції архітектури та містобудування у міжвоєнний період.** Баухауз: новаторські концепції. Доба радянського авангарду. Теоретичні постулати Ле Корбюзьє. Конгреси СІАМ. Афіньська хартія. Теоретичні підвалини архітектури тоталітарних режимів. Архітектура та просторовий розвиток американських міст. Органічна архітектура Ф.Л. Райта.

### **МОДУЛЬ 2. Теорії архітектури та містобудування 2-ї половини ХХ ст. – початку ХХІ ст.**

**Змістовий модуль 3. Теоретичні концепції архітектури та містобудування 2-ї половини ХХ ст. – початку ХХІ ст.**

**Тема 5. Концепції інтернаціоналізації та регіоналізації архітектури (50-70-ті рр. ХХ ст.).** Пovoєнний Корбюзьє.

Бруталізм П. та А. Смітсонів. Архітектурні концепції США повоєнних років: Чарльз і Рей Імз, Л. Міс ван дер Рое. Криза модернізму і пошуки альтернатив. Архітектурні утопії 1960-х. Теоретичні праці К.Александера, К. Фрамптона, Р. Вентурі та ін.

**Тема 6. Теоретичні засади постмодернізму в архітектурі.** Праця Чарльза Дженкса «Мова архітектури постмодернізму» та її подальші версії. Теоретичні та ідейні підвалини постмодернізму. Сучасні постмодерністичні течії архітектури. Неомодернізм та пізній модернізм в контексті нового глобального стилю.

**Тема 7. Теоретичні концепції сучасного містобудування.** Праці Дж. Джекобс, К. Лінча. «Брюсселізація» архітектури в 60-70-хх рр. Теоретичні концепції Леона Кріє – історичний урбодизайн. Новий урбанізм та його різновиди. Праці Я. Гейля.

**Тема 8. Концептуальні спрямування в архітектурі на межі ХХ і ХХІ століть.** Хайтек. Деконструктивізм. Нелінійна архітектура. Новітні тенденції в концептуальній архітектурі. Quo vadis postmodernismo? (Куди іде постмодернізм?)

### **МОДУЛЬ 3 Екзамен.**

#### **4. Структура навчальної дисципліни**

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		л	сем	інд	ср
1	2	3	4	5	6
<b>МОДУЛЬ 1. Витоки та основні засади критики архітектурних теорій. Теоретичні концепції архітектури 1-ї половини ХХ ст.</b>					
<b>Змістовий модуль 1. Основні засади критики сучасних архітектурних теорій</b>					
<b>Тема 1.</b> Критика як галузь архітектурознавства	9	2	2	3	3
<b>Тема 2.</b> Витоки сучасних архітектурних та містобудівних теорій.	9	2	2	3	3

1	2	3	4	5	6
Разом за змістовий модуль 1	20	4	4	6	6
<b>Змістовий модуль 2. Теоретичні концепції архітектури і містобудування 1-ї половини ХХ ст.</b>					
<b>Тема 3.</b> Формування основ сучасної архітектури на зламі століть	10	2	2	4	4
<b>Тема 4.</b> Теоретичні концепції архітектури та містобудування у міжвоєнний період	10	2	2	4	4
Разом за змістовий модуль 2	24	4	4	8	8
<b>Усього годин за модуль 1</b>	<b>44</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>14</b>	<b>14</b>
<b>МОДУЛЬ 2. Теорії архітектури та містобудування 2-ї половини ХХ ст. – початку ХХІ ст.</b>					
<b>Змістовий модуль 3. Теоретичні концепції архітектури та містобудування 2-ї половини ХХ ст. – початку ХХІ ст.</b>					
<b>Тема 5.</b> Концепції інтернаціоналізації та регіоналізації архітектури (50-70-ті рр. ХХ ст.).	10	2	2	3	3
<b>Тема 6.</b> Теоретичні засади постмодернізму в архітектурі	12	3	3	3	3
<b>Тема 7.</b> Теоретичні концепції сучасного містобудування	12	3	3	3	3
<b>Тема 8.</b> Концептуальні спрямування в архітектурі на межі ХХ -ХХІ століть	12	2	2	4	4
Разом за змістовий модуль 3	46	10	10	13	13
<b>Усього годин за модуль 2</b>	<b>46</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>13</b>	<b>13</b>
<b>Модуль 3</b>					
Екзамен	-	-	-	-	-
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>18</b>	<b>18</b>	<b>27</b>	<b>27</b>

## 2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Ознайомлення із основною рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами. Формування навичок критичного аналізу текстів .Критичний аналіз уривків трактатів авторів домашинної доби	2
2	Камілло Зітте «Художні основи містобудування» (1888). Критичний розгляд статей Л.Г. Саллівена «Висотні адміністративні будівлі, що розглядаються з художньої точки зору» (1897) та А. Лооса «Орнамент і злочин» (1907)	2
3	Обговорення праці Ф.Л. Райта «Органічна архітектура» (1910) та «Маніфесту футуристської архітектури» А. Сант'Еліа (1914). Презентації та обговорення ІНДЗ №1 (рефератів)	2
4	Обговорення «Програми державної школи Баухауз в Ваймарі» В.Гропіуса (1919) та «Афінської хартії» (1933). Презентації та обговорення ІНДЗ №1 (рефератів)	2
5	Критичний аналіз праць «Модулар» Ле Корбюзьє (1948) та Ф.Гундертвассера «Маніфест запліснявілості: проти раціоналізму в архітектурі» (1958). Презентації та обговорення ІНДЗ №2 (критичних есе)	2
6	Критичний аналіз уривків з праць Р. Вентурі «Складність і протиріччя в архітектурі» (1966) та Ч. Дженкса «Мова архітектури постмодернізму» (1977). Презентації та обговорення ІНДЗ №2 (критичних есе)	2



1	2	3
7	Обговорення фрагментів праць К. Лінча «Образ міста» (1960) та Дж. Джекобс «Смерть і життя великих американських міст» (1961). Презентації та обговорення ІНДЗ №2 (критичних есе)	2
8	К. Александра «Місто – це не дерево» (1965), Я. Гейла «Життя між будинками»(1987) та «Міста для людей» (2010)	2
9	Обговорення праці «Параметризм як стиль: маніфест параметриста» П. Шумахера (2008). Обговорення статті Т. Фішера «Смерть і життя великої архітектурної критики» (2012). Тестовий модульний контроль	2
	Разом	18

## 7. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

підготовка до аудиторних занять – 9 год;

підготовка до контрольних заходів – 18 год;

виконання індивідуальних завдань – 27 год.

## 8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

а) ІНДЗ №1. Реферат (доповідь+презентація)

В першій половині семестру студенти виконують ІНДЗ №1 у формі рефератів за тематикою змістових модулів 1-3. За змістом реферату студенти готують доповідь, яка супроводжується мультимедійною презентацією.

Структура реферату:

- титульна сторінка,
- зміст,
- вступ,
- основна частина (розділи, пункти і підпункти),

- висновки,
- список використаних джерел.

Загальний обсяг реферату – до 20 сторінок друкованого тексту.

Вимоги до оформлення:

*Презентація:* Загальна кількість слайдів презентації – до 20. Презентація розпочинається титульним слайдом, на якому мають бути вказані тема та виконавець і закінчується слайдом з переліком використаних джерел.

Слайди повинні містити якісний ілюстративний матеріал. На слайдах допускається представлення основних тез доповіді, але не допускається повне дублювання тексту доповіді. Загалом мультимедійна презентація має дублювати ілюстративну частину реферату.

*Доповідь.* Тривалість доповіді повинна складати до 10 хв. Доповідь має дублювати текстову частину реферату. Після доповіді відбувається обговорення (до 10 хв), під час якого інші студенти групи задають питання і висловлюють свої думки за змістом доповіді.

Основними критеріями при оцінюванні реферату (доповіді і презентації) є відповідність змісту заявленій темі, наявність авторських раціональних оцінок, глибина розкриття теми.

Доповіді за темами рефератів виконуються на семінарських заняттях згідно графіка, встановленого студентами і погодженого викладачем. Приклади тем ІНДЗ №1 подано в нижче. Студент може довільно обрати тему реферату, попередньо узгодивши її з викладачем.

Приклади тем ІНДЗ №1:

1. Баухауз: еволюція ідеї (1919-1932 рр.).
2. Американський модернізм міжвоєнної доби
3. Доба радянського авангарду: консерватори vs. Новатори.
4. Конгреси СІАМ та їх вплив на розвиток містобудування.
5. Бруталізм (необруталізм) в архітектурній теорії і практиці.
6. Технологічні новації Р.Б. Фуллера та їх теоретичне підґрунтя.
7. Архітектурні утопії 1960-х.

8. Стилiстичнi напрямки архiтектури постмодернiзму: неoiсторизм та пряме вiдтворення.
9. Тенденцiї неорационалiзму: А. Россi, М. Ботта, В. Греготтi, О.М, Унгерс.
10. Органiчна архiтектура vs. екологiчна архiтектура.
11. Неоекспресiонiзм в добу пiзнього модернiзму та постмодернiзму.
12. Аркологiя Поля Солерi.
13. Структуралiзм як стиль архiтектури пiзнього модернiзму: теоретичне пiдгрунття.
14. Збереження обличчя мiста: неовенакуляр та адгок-урбанiзм.
15. Теоретичнi засади метаболiзму в архiтектурi
16. Основнi спрямування стилю високих технологiй: хай-тек, слiк-тек, органi-тек.
17. Концепцiя деконструктивiзму: Ф. Герi, Д.Лiбескiнд, Р.Кулгас, З. Хадiд.
18. Дигiтальна архiтектура: вiртуальна архiтектура, фрактальна архiтектура, блоб-архiтектура, лендформна архiтектура
19. Архiтектурнi конкурси в Украiнi та їх роль у становленнi вiтчизняної архiтектури
20. Сучаснi мiстопланувальнi концепцiї: педестрианiзм, копенгагенiзацiя та iн.

#### б) IND3 №2. Критичне есе

В другiй половинi семестру студенти пишуть критичне есе. Есе як рiзновид публiцистичної дiяльностi, є невеликим за обсягом твором, що має довiльну композицiю i висловлює iндивiдуальнi думки та враження з конкретного питання. Есе не претендує на вичерпне i визначальне трактування твору.

В даному випадку передбачається аналітичне опрацювання теоретичної праці (статті, виступу, програми, маніфесту або уривку з них) авторства видатного архітектора, мiстобудiвельника, дизайнера, теоретика або iсторика архiтектури та мiстобудування.

Есе виконується студентом у письмовій (друкованій) формі із захистом його на семінарському занятті. Обсяг критичного есе складає до 500 слів.

Очікується, що есе міститиме відповіді на наступні питання:

1. Що ми знаємо про автора (авторів)? А саме: період творчої діяльності; приналежність до творчих груп, течій, тощо; його (їх) основні здобутки як архітектора, містопланувальника, дизайнера, теоретика, критика, тощо.

2. За що (проти чого) виступає автор в даній теоретичній праці?

3. Які уривки/цитати з тексту найкраще це ілюструють?

4. Які ще автори підтримували точку зору висловлену в статті, або суперечили їй?

5. Висловіть своє відношення до питань, підняті автором. Аргументуйте свою точку зору, використовуючи раціональні оцінки.

При підготовці до написання есе доцільно використовувати рекомендації, наведені в додатку методичних вказівок 03-07-08.

Обговорення есе здійснюється на семінарському занятті. Не менш, ніж за тиждень до обговорення есе поширюється серед усіх студентів групи та керівника ІНДЗ для ознайомлення із його змістом та підготовки питань. Теоретичну працю для критичного аналізу студент обирає за вказівкою викладача або самостійно.

Приклади тем ІНДЗ №2.

1. Ле Кобрузьє. До нової архітектури: основні принципи (1920).
2. Людвіг Міс ван дер Рое. Індустріалізована будівля (1924).
3. Вальтер Гропіус Інтернаціональна архітектура (передмова до однойменного альбому) (1925).
4. Мойсей Гінзбург. Конструктивізм в архітектурі (1928).
5. Ле Корбузьє. Променисте місто (1935).
6. Ф.Л.Райт «Технологія і архітектура» (1950).
7. Е. та П. Смітсони, Т. Кросбі «Новий бруталізм» (1955).

8. Фріденсрайх Хундертвассер та його «Маніфест запліснявілості проти раціоналізму в архітектурі» (1958)
9. Кевін Лінч та його «Образ міста» (1960).
10. Луїс Кан. «Порядок –це..» (1960).
11. Співвідношення будівлі та середовища: праця Дж. Джекобс «Життя і смерть великих американських міст» (1961).
12. Концепція тотальної архітектури: Р.Б. Фуллер та його «Архітектор як планувальник світу» (1961).
13. Праця А. Россі «Архітектура міста» (1966).
14. Піано+Роджерс. Заява (1975).
15. Роб Кріс. Міський простір (1975)
16. Чарльз Дженкс «Мова архітектури постмодернізму» (1977).
17. Праця Кісьо Курокави. «Метаболізм в архітектурі» (1977).
18. Алвар Аалто: уривки з праці «Архітектура і гуманізм» (1978).
19. Леон Кріс. Раціональна архітектура: реконструкція міста (1978).
20. Паоло Портогезі. Кінець прогібіціонізму (1980).
21. Кеннет Фремpton. До критичного регіоналізму: шість положень архітектури спротиву (1983).
22. Хасан Фатхі. Уривки з праці «Природня енергія і венакулярна архітектура» (1986).
23. Праця Пітера Айзенмана «Розкриття видовищ: архітектура в добу електронних медіа» (1992).
24. Нелінійна архітектура: праця Грега Лінна «Архітектурна криволінійність: складчаста, гнучка та м'яка» (1993).
25. Рем Колгас. «Велич: проблема великого» (1994)
26. Сім ван дер Рин та Стюарт Кавен. Екологічне проектування (1996).
27. Стаття І. Швецової «Архітектурна критика: значення, функції, культура» (2003).
28. Стаття О. Ремізової «Критика архітектури і архітектура критики» (2003).
29. Уривки праці І.О. Добрічиної «Від постмодернізму - до нелінійної архітектури: Архітектура в контексті сучасної філософії та наук» (2004).

30. Стаття О.Г. Раппапорта «П'ять проблем теорії архітектури XXI століття» (2007).

### 9. Методи навчання

Під час лекцій використовуються мультимедійні презентації. Під час семінарських занять демонструються приклади з архітектурної практики, наводяться цитати з теоретичних праць, відбувається аналіз фрагментів праць. Виконання індивідуальних завдань покликане на меті надати студентам навички критичного аналізу літературних джерел.

### 10. Методи контролю

1. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни передбачає оцінку систематичності (в тому числі відвідування занять) виконання завдань та проводиться в усній формі як перевірка готовності до семінарських занять.
2. Передбачено тестовий модульний контроль у письмовій формі (тести відкритої і закритої форми).
3. Контроль самостійної роботи проводиться:
  - з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
  - за індивідуальними завданнями – шляхом перевірки робіт, вчасності їх виконання та захисту.
4. Підсумковий контроль знань відбувається у формі письмового екзамену.

### 11. Розподіл балів, які отримують студенти

#### Шкала оцінювання для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	7	7	7	7	9	9	7		

### Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Для екзамену
90-100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	задовільно
60-63	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### 12. Методичне забезпечення

03-07-08. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Критика сучасних архітектурних теорій» для студентів спеціальності 8.06010201 Архітектура будівель і споруд. – Рівне: НУВГП, 2014. – 34 с.

### 13. Рекомендована література

#### Базова

1. Архітектура сучасності: остання третина ХХ – початок ХХІ століть: навч. посібник / Б.С. Черкес, С.М. Лінда. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2010. – 384 с.
2. Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму: Історія. Теорія. Практика. Посібник для студентів. – К.: Спалах, 1998. – 208с.
3. Мастера архитектуры об архитектуре. Сост. и ред. А.В. Иконникова. – М.: Искусство, 1972. – 590 с.
4. Programs and manifestoes of 20th-century architecture / Ed. by U. Conrads. - Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 1971. – 192 p.
5. Theories and manifestoes of contemporary architecture/ Ed. by Ch. Jencks and K. Kampf. – Academy Editions by John Wiley & Sons, 1997. – 312 p.

## Допоміжна

1. Тімохін В. Архітектура міського розвитку. – Київ: КНУБіА, 2008. – 629 с.
2. Шаповал Н.Г. Основи архітектурного формування. – К.: «Основа», 2008. – 248 с.
3. Архитектура Запада-4. Модернизм и постмодернизм. Критика концепций. – М.: Стройиздат, 1986. – 181с.
4. Бэнем Р. Взгляд на современную архитектуру: Эпоха мастеров/ Пер. с англ. – М.: Стройиздат, 1980. – 172 с.
5. Гейл Я. Города для людей. Изд. на русском языке.– М.: Альпина Паблишер, 2012. – 276 с.
6. Груза И. Теория города. Сокр. пер. с чешского. – Москва: Изд-во лит-ры по строительству, 1972. – 248 с.
7. Дженкс Ч. Язык архитектуры постмодернизма / Пер. с англ. – М.: Стройиздат, 1985. – 135 с.
8. Джекобс Д. Смерть и жизнь больших американских городов. /Пер с англ. – М.: Новое издательство, 2011. – 460 с.
9. Добрицина И.А. От постмодернизма - к нелинейной архитектуре. – М.: Прогресс-Традиция, 2004. -415 с.
10. Заварихин С.П. Русская архитектурная критика: середина XIII-начало XX вв. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1989. – 223 с.
11. Иконников А.В. Архитектура XX века. Утопи и реальность. В 2-х т. – М.: Прогресс-Традиция, 2001.
12. Линч К. Образ города. – М.: Стройиздат, 1982. – 327 с.
13. Мастера советской архитектуры об архитектуре. В 2-х томах. Под ред. А.В, Иконникова. – М.: Искусство, 1975.
14. Саваренская Т.Ф. и др. История градостроительного искусства. В 2-х т. – М.: Стройиздат, 1984 (1-й том), 1989 (2-й том).
15. Яргина З.Н. Эстетика города. – М.: Стройиздат, 1991. – 366 с.
16. Architectural Theory. From the Renaissance to the Present. – Koln u.a.: Taschen, 2006. – 576 s.
17. Architectural Theory since 1968. Ed. by K. Michael Hays. – Massachusetts: MIT press, 2000. – 808 p.



18. Alexander Ch. Język wzorców: miasta – budynki – konstrukcja. (A Pattern Language: Towns – Buildings – Construction). – Gdansk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne sp. z o.o., 2008. – 1210 s.
19. Constructing a New Agenda. Architectural Theory 1993-2009. Ed. by K. Krista Sykes. – New York: Princeton Architectural Press, 2010. - 512 p.
20. Frampton K. Modern architecture. A critical history. 4th ed. NY: Thames & Hudson, 2007. Reprinted 2010. – 424 p.
21. Gehl J. Życie między budynkami. Użytkowanie przestrzeni publicznych. – Kraków: Wydawnictwo RAM, 2009. – 200 s.
22. Introducing Architectural Theory: Debating a Discipline / Ed. by K. Smith. – NY: Taylor & Francis, 2012. – 423 p.
23. Jencks Ch. Critical Modernism. Where is postmodernism going? – London: Wiley Academy, 2007. – 240 p.
24. Jencks Ch. The New Paradigm in Architecture. The Language of Post-Modernism. – New Haven and London: Yale University Press, 2002. – 280 p.
25. Koolhaas R. Delirious New York. – The Monacelli Press, 1994. - 318 p.
26. Lange A. Writing about architecture: Mastering the language of buildings and cities. – New York: Princeton Architectural Press, 2012. – 192 p.
27. Mallgrave H.F. Modern Architectural Theory: A Historical Survey, 1673-1968. – New York: Cambridge University Press, 2005. – 503 p.
28. O.M.A. Koolhaas R. And Mau. B. S, M, L, XL. – The Monacelli Press, 1995. – 1344 p.
29. Wright F.L. Modern Architecture. Being the Kahn lectures for 1930. Facsimile ed. – Princeton and Oxford: Princeton University Press, 2008. – 118 p.
30. Theorizing a New Agenda for Architecture: An Anthology of Architectural Theory: 1965 – 1995. /Ed. by K. Nesbitt. – NY: Princeton Architectural Press, 1996. – 606 p.
31. Weston R. 100 Ideas that changed architecture. – London: Laurence King Publishing, 2011. – 216p.

#### 14. Інформаційні ресурси

1. Стандарт вищої світи за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» рівнем вищої освіти магістр.
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, м-н Короленка, 6. – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
3. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. О. Новака, 75. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
4. Веб-сторінка кафедри архітектури та середовищного дизайну на сайті НУВГП. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/nni-ba/kaf-asd>
5. МВ 03-07-08. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Критика сучасних архітектурних теорій» – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/188>.
6. Архітектурний самвидав. Теорія сучасної архітектури / Режим доступу: <http://arch-vydav.blogspot.com/>
7. Журнал «Архитектурный вестник»/ Режим доступа: <http://www.archvestnik.ru/>
8. Лекционный курс "Архитектурная критика и стилистика" проф. В.Л. Глазычева./ Режим доступа: [http://www.glazychev.ru/courses/arx\\_kritika/arx\\_kritika.htm](http://www.glazychev.ru/courses/arx_kritika/arx_kritika.htm).
9. Раппапорт А. Пять проблем теории архитектуры XXI века// Вестник Европы, 2007. - №19-20/ Режим доступа: <http://magazines.russ.ru/vestnik/2007/19/ra32.html>.
10. Ремизова Е. Критика архитектуры и архитектура критики//Wolkenkuckucksheim. – 2003. - №2. / Режим доступа: <http://www.cloud-cuckoo.net/openarchive/wolke/rus/Themen/022/Remizova/Remizova.htm>.
11. Швецова И.В. Архитектурная критика - значение, функции, культура. 23 апр. 2003/ <http://www.a3d.ru/architecture/stat/151>.
12. Quirk V. Architectural Criticism in the Age of Twitter / Paul Goldberger. Nov 27, 2012. Available at: <http://www.archdaily.com/298276/architectural-criticism-in-the-age-of-twitter-paul-goldberger>
13. Stead N. Three Complaints About Architectural Criticism. -

November/ December 2003, Architecture Australia, vol. 92 no 6 (pp. 50-52)/ Available at: <http://dcrit.sva.edu/wp-content/uploads/2003/11/STEADthreecomplaints.pdf>

14. The Architectural Review: International Journal/ Available at: <http://www.architectural-review.com>



Національний у  
водного господа  
та природокорис



Національний у  
водного господа  
та природокорис